

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 28/3 07 om Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE). (Redegørelse nr. R 7).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

1. INDLEDNING.

I 2006 kunne OSCE byde velkommen til medlemsland nummer 56. Kun to uger efter at have stemt for uafhængighed ved en folkeafstemning bad Montenegro om optagelse. Forinden havde den nye stat erklæret, at den accepterede alle OSCE-forpligtelser. Montenegro så også gerne en fortsat OSCE-tilstedeværelse for at hjælpe landet med dets reformbestræbelser. Kort efter blev organisationens 18. feltmission etableret. Montenegros hurtige optagelse viser, at OSCE fortsat over tiltrækning for lande, der ikke er medlem af EU og NATO.

OSCE spiller stadig en vigtig rolle. Historisk bidrog organisationens forløber, Helsingforsprocessen, til Murens fald og den kolde krigs afslutning. I dag er organisationen fortsat et forum for en åben og direkte dialog inden for de tre dimensioner på det sikkerhedspolitiske-militære, det menneskeretlige og det økonomisk-miljømæssige område mellem lande i Europa, Nordamerika, Kaukasus og Centralasien. Det er en platform til på en og samme tid at styrke de transatlantiske bånd og inddrage Rusland i den europæiske sikkerhedsarkitektur.

Men OSCE er i lige så høj grad et praktisk instrument. Dets 18 missioner og 3 institutioner støtter og vejleder nye demokratier om udarbejdelse af forfatninger og love, træning af politi og dommere, opbygning af frie medier og beskyttelse af mindretal. Organisationen hjælper med at opbygge aktive civilsamfund og støtter menneskerettighedsforkæmpere – vigtigt i en situation, hvor den demokratiske udvikling er gået i stå eller viser tilbageskridt i visse lande. OSCE spiller også hovedrollen i valgobservationer og er mægler i en række fastlåste konflikter. Med udgangspunkt i OSCE-forpligtelserne – et demokratisk regelsæt – holder landene hinanden fast på fundamentale værdier og forsøger at tage hånd om problemer, inden de udarter sig til kriser.

De senere år har OSCE imidlertid også været under pres. Især Rusland insisterer på en »reform« af organisationen. Denne dagsorden fyldte meget i 2006. Som svar vedtog ministerrådsrådet i Bruxelles i december en pakke med effektiviseringsforanstaltninger. Det er et dansk ønske, at OSCE herefter i højere grad igen skal koncentrere sig om sine kerneopgaver.

Tegningesagen kom også på OSCE's dagsorden i 2006. Der blev afholdt to særmøder som opfølgning på sagen, og aspekter fra sagen indgik i en række andre møder og konferencer. OSCE-formandens personlige repræsentant mod diskrimination af muslimer besøgte Danmark i maj 2006.

2. MINISTERRÅDSMØDET I BRUXELLES.

Ministerrådsrådet i Bruxelles den 4. – 5. december 2006 var vellykket og præget af gode, konstruktive forhandlinger.

Ministrene traf en serie beslutninger inden for alle OSCE's klassiske arbejdsområder – og et par nye. Det drejede sig bl.a. om terrorismebekæmpelse, våbensmugling, strafferetssystemer, menneskehandel, seksuel udnyttelse af børn, bekæmpelse af intolerance, organiseret kriminalitet, transport og energidialog. Til stor beklagelse for bl.a. EU kom en beslutning om OSCE-støtte til

menneskerettighedsforkæmpere ikke i hus, da den mødte indædt modstand fra Belarus, Uzbekistan og Turkmenistan. Danmark fik sat et vigtigt fingeraftryk på bl.a. strafferetsbeslutningen, hvor det ved dansk indsats lykkedes at sikre en omtale af forbuddet mod tortur, der levede op til FN's torturkonvention.

Mødet vedtog en »reformpakke« omfattende en række praktiske og administrative skridt til effektivisering og tilpasning af OSCE.

På grund af russisk modvilje mod omtale af forpligtelserne indgået på Istanbul-topmødet i 1999 om russisk tilbagetrækning af tropper og materiel fra Georgien og Moldova kunne der heller ikke i 2006 vedtages nogen politisk sluterklæring. Også forsøg på at nå til enighed om regionale erklæringer om henholdsvis Georgien og Moldova led skibbrud i lyset af uenigheden om disse forpligtelser. Mødet sluttede i stedet med en formandskabsudtalelse, hvilket var langt at foretrække frem for en udvandet erklæring.

Det lykkedes til gengæld at opnå enighed om en erklæring om konflikten i Nagorno-Karabakh. Med henvisning til fremskridt i forhandlingerne om en aftale vedrørende de grundlæggende principper for en løsning af konflikten under nylige møder mellem præsidenterne for Armenien og Azerbajdjan opfordrer man parterne til at fremskynde og intensivere deres bestræbelser på at nå til enighed.

I en erklæring om Kosovo hedder det, at OSCE fortsat skal være aktivt engageret med en lokal mission, også efter fastlæggelsen af provinsens status. Det forudses, at OSCE især skal bistå med udvikling og overvågning af demokratiske institutioner, menneskerettigheder og retsstatsprincipper, ligesom organisationen skal støtte bestræbelserne på at opbygge et multietnisk og tolerant samfund.

En beslutning om OSCE-formandskabet i 2009, som Kazakhstan kandiderer til med stærk støtte fra Rusland og de øvrige SNG-lande, måtte udskydes til 2007. De fleste vestlige lande, herunder Danmark, var positivt indstillet over for kandidaturet og rede til at deltage i en beslutning herom allerede på ministerrådsmødet i Bruxelles, i første række fordi Kazakhstan – trods fortsatte problemer på demokrati- og menneskerettighedsområdet – fremstår som det mest stabile og reformvenlige land i Centralasien, og fordi udsigten til et kommende OSCE-formandskab vurderes at kunne virke fremmende på reformprocessen. Beslutningen måtte imidlertid udskydes, fordi enkelte vestlige lande fandt det nødvendigt at se yderligere reformplaner gennemført i praksis som betingelse for tildeling af formandskabet.

3. REFORM-DAGSORDENEN.

Spørgsmålet om »reform« har domineret OSCE's dagsorden i flere år. Rusland og visse andre SNG-lande er kritiske over for, hvad de ser som organisationens overdrevne fokus på menneskerettigheder og demokrati, særlig øst for Wien. OSCE beskyldes for skævhed og dobbeltstandarder.

Kritikken har været særlig rettet mod valgobservationerne, der udføres af OSCE's Kontor for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder (ODIHR) i samarbejde med den parlamentariske forsamling (PA). Præsidentvalget i Belarus i 2006 afslørede igen en dyb uenighed om synet på ODIHR's arbejde og vurderinger. Rusland og dets støtter ønsker mere indflydelse og politisk kontrol med ODIHR's arbejde. Fra dansk og vestlig side ønsker man at bevare institutionens uafhængighed. ODIHR har gennem mange år været bredt anerkendt for sin autonomi og sin integritet i valgobservationer. Det er vigtigt at fastholde dette. Den russiske kritik af valgobservationerne vurderes at skulle ses i lyset af det kommende Duma-valg i 2007 og præsidentvalg i 2008, hvor der kan være en interesse i at have et svækket ODIHR.

En køreplan fra ministermødet i 2005 dannede rammen om reformarbejdet i 2006. På mødet i Bruxelles kunne ministrene som et hovedresultat vedtage en pakke af administrative og tekniske

effektiviseringstiltag. Disse skal bl.a. forbedre beslutningstagning, åbenhed, koordination, rekruttering, udnævnelser samt det juridiske grundlag for organisationens arbejde. Der etableres en ny arbejdsstruktur i Wien med én komité for hver dimension for at styrke beslutningstagning og dialog. Der er tale om en prøveordning, der skal evalueres ved årets slutning. OSCE har desuden fået en forretningsorden, noget organisationen ikke tidligere har haft. Ministrene vedtog mere gennemsigtige procedurer for udnævnelse til ledende poster, og der er taget skridt til at styrke den interne koordination mellem sekretariat, institutioner og missioner. Endelig anmodede ministrene om, at man i Wien arbejder videre med en tekst, der skal give OSCE juridisk personlighed. Hensigten er, at det skal løse nogle af de praktiske, juridiske problemer, som feltmissionerne og sekretariatet møder i deres daglige arbejde, f.eks. ved indgåelse af aftaler på organisationens vegne.

En anden del af reformpakken drejede sig om ODIHR og den menneskelige dimension, herunder valgobservation. Ministrene byder det velkommen, at ODIHR agter at tage en række skridt for at videreudvikle sin velrenommerede observationsmetodologi, øge den geografiske spredning af observatører og af observerede lande samt styrke gennemsigtheden ved udnævnelse af chef og »kernehold«. Endelig sætter beslutningen generelt fokus på at styrke deltagerlandenes gennemførelse af deres forpligtelser omkring demokrati- og menneskerettigheder, og der åbnes op for at overveje nye, supplerende forpligtelser.

Det lykkedes Danmark og andre vestlige lande at sikre, at de vedtagne beslutninger ikke underminerer OSCE's arbejde med at fremme demokrati og menneskerettigheder, herunder valgobservationerne. Det er de vestlige landes forhåbning, at effektiviserings-pakken markerer afslutningen på en diskussion, der i for lang tid har domineret OSCE's dagsorden – til dels på bekostning af organisationens kerneopgaver – og at der herefter alene udestår drøftelse af enkelte opfølgende spørgsmål.

4. TEGNINGESAGEN I OSCE.

I begyndelsen af 2006, hvor tegningesagen tog fart internationalt, kom sagen også på OSCE's dagsorden. Der blev afholdt to særmøder i februar og marts 2006 for at diskutere sagens principielle spørgsmål og OSCE's fremtidige generelle indsats på områder som ytringsfrihed og tolerance. På en særlig konference om mediefrihed og gensidig respekt i juli var tegningesagen det primære omdrejningspunkt for en åben og direkte debat, hvor bl.a. to internationalt anerkendte bladtegnere deltog. Også i en række andre sammenhænge har sagen været et referencepunkt.

På den Parlamentariske Forsamlings vintersamling i februar 2006 var tegningesagen genstand for en konstruktiv debat under overskriften »Den aktuelle verdenskrise vedrørende ytringsfrihed og respekt for religiøse overbevisninger«, og bl.a. fra dansk side blev der afgivet en række indlæg.

Drøftelserne af tegningesagen har generelt betydet øget fokus på OSCE's arbejde indenfor tolerance og ikke-diskrimination. I kølvandet på sagen fremkom bl.a. en ministerrådsbeslutning om bekæmpelse af intolerance og fremme af gensidig respekt, organisering af en NGO-rundbordsdrøftelse om fremstilling af muslimer i den offentlige debat og øget aktivitet for OSCE's Repræsentant for Frie Medier indenfor spørgsmål om tolerance og ikke-diskrimination. Et OSCE-gennemførelsesmøde om fremme af interkulturel, inter-religiøs og inter-etnisk dialog i juni i Kazakhstan blev opgraderet til højniveau-møde. I takt med disse opfølgingsaktiviteter bevægede drøftelserne sig væk fra selve tegningesagen og over i mere generelle, fremadrettede tiltag.

Generelt har især Middelhavspartnerlandene, med Egypten i spidsen, deltaget aktivt i drøftelserne om tegningesagen i OSCE. Fra dansk side er der blevet lagt vægt på, at opfølgingsaktiviteterne har inddraget OSCE's partnerlande for at muliggøre en bred dialog om de spørgsmål, sagen har rejst. Middelhavsseminaret i november 2006 i Sharm El Sheikh kom udover migration til at omhandle tolerance og ikke-diskrimination. Seminaret fokuserede hovedsageligt på fremadrettede initiativer

inden for tolerance-området, og tegningesagen blev kun nævnt som reference.

OSCE formandskabets særlige repræsentant for diskrimination og intolerance mod muslimer, ambassadør Orhun, aflagde på invitation fra regeringen besøg i Danmark den 29.-31. maj 2006. På grundlag af besøget har ambassadør Orhun udarbejdet en rapport om Danmark, som den danske regering har fremsat sine bemærkninger til. I 2006 har den særlige repræsentant aflagt lignende besøg i en række andre deltagerstater, heriblandt Tyskland og Storbritannien.

Inden for tolerance-området generelt er der ud over mødet i Kazakhstan blevet arrangeret to gennemførelsesmøder: Et møde om uddannelsesaspektet inden for tolerance i oktober 2006 i Dubrovnik, og et møde om problemerne vedr. manglen på dataindsamling om »hate crimes« i november 2006 i Wien. Resultatet fra disse møder er også reflekteret i den beslutning om bekæmpelse af intolerance og fremme af gensidig respekt, der blev vedtaget på Ministerrådsmødet i Bruxelles.

Drøftelserne i OSCE om tolerance og ikke-diskrimination fortsætter i 2007, hvor der bl.a. planlægges afholdt en højniveau-konference om tolerance i Bukarest.

5. DEN MENNESKELIGE DIMENSION.

OSCE's aktiviteter inden for den menneskelige dimension har fortsat været koncentreret om fremme af demokrati, frie valg og menneskerettigheder. Emner som tolerance og ikke-diskrimination, bekæmpelse af menneskehandel og ligestilling har været i fokus. Konferencerne i 2006 har bl.a. som følge af en aktiv dansk indsats fokuseret på kerneområder som menneskerettighedsforkæmpere, mediefrihed, retsstatsprincipper, demokratisering og parlamenters rolle.

Det årligt tilbagevendende gennemførelsesmøde i Warszawa kom, som det har været tilfældet i de seneste år, i høj grad til at omhandle menneskerettighedssituationen i flere SNG-stater. Kritikken, som i første række blev fremført af NGO'er, herunder mange fra SNG-området, rettede sig især mod Turkmenistan, Belarus og Uzbekistan. Ruslands menneskerettighedspraksis blev også kraftigt kritiseret, og drabet på den russiske journalist Anna Politkovskaya blev fordømt fra mange sider. Emner som religionsfrihed, behandlingen af nationale mindretal, opbygning af demokratiske institutioner, behandlingen af menneskerettighedsforkæmpere og deres retsstilling samt tolerance og ikke-diskrimination var også genstand for drøftelser.

Som tidligere år var der i Warszawa kun spredt omtale af forhold »vest for Wien.« Diskrimination af muslimske indvandrere, især i Tyskland, blev omtalt. USA's anvendelse af dødsstraf blev på ny kritiseret af NGO'er og en del delegationer, herunder EU. Under drøftelserne om bekæmpelse af tortur kritiserede flere af de store internationale NGO'er USA's behandling af fanger taget som led i bekæmpelsen af terrorisme. EU's indlæg under »Rule of Law II«, som omfattede tortur, beskyttelsen af menneskerettigheder i bekæmpelsen af terrorisme, humanitær folkeret under væbnede konflikter og dødsstraf, blev forberedt og afgivet af Danmark. Desuden støttede Danmark sammen med Schweiz og Storbritannien et sidemøde arrangeret af den Genève-baserede Association for the Prevention of Torture (APT), der omhandlede erfaringer med gennemførelse af den frivillige protokol til FN's torturkonvention (OPCAT).

Danmark har også i 2006 arbejdet aktivt for at styrke OSCE's fokus på kønsrelaterede spørgsmål. Bl.a. har Danmark deltaget i et nordisk initiativ om at bringe implementeringen af FN's Sikkerhedsrådsresolution 1325 om kvinder i konfliktzoner på dagsordenen under den årlige sikkerhedskonference.

Menneskerettighedsforkæmpere og nationale menneskerettighedsinstitutioner har også været på dagsorden. Et møde i marts 2006 søgte bl.a. at afdække vilkårene og manøvfriheden for disse grupper. Som resultat har ODIHR oprettet en særlig enhed, der har til opgave at støtte

menneskerettighedsforkæmpere. Danmark arbejder aktivt for, at dette emne fastholdes på OSCE's dagsorden.

6. DEN MILITÆRE DIMENSION.

Det klassiske hovedformål i OSCE's militære dimension er at sikre og udbygge sikkerhed og stabilitet i Europa. Dette arbejde finder fortsat hovedsageligt sted inden for rammerne af Wien-dokumentet om tillids- og sikkerhedsskabende foranstaltninger (de såkaldte CSBM'er) og det normative adfærdskodeks om militærpolitiske aspekter. Der er et stigende ønske om, at begge disse keredokumenter tilpasses i lyset af ændrede militærdoktriner og den teknologiske udvikling.

Danmark er aktivt involveret i den løbende gennemførelse af de våbenbegrænsende og tillidsskabende traktater og aftaler, som administreres i rammen af OSCE. Det drejer sig om CFE-traktaten (Traktaten om konventionelle styrker i Europa) og Open Skies-traktaten. En særlig indsats ydes fra dansk side i relation til CFE-traktaten, hvor der har været dansk formand for en arbejdsgruppe, som skal opdatere protokollen om traktatomfattet materiel.

Siden 2001 er terrorismebekæmpelse blevet en meget vigtig søjle i det militære arbejde. Initiativerne på det militære område har til formål at forhindre, at terrorister får adgang til våben. Det er bl.a. i den optik, at man skal se OSCE's store engagement omkring destruktion og håndtering af små og lette våben (de såkaldte SALW) og destruktion af lagre af konventionel ammunition i det post-sovjetiske rum.

Danmark spiller en aktiv og ledende rolle i indsatsen for at destruere de enorme lagre af forældet ammunition. Fra dansk side har man siden slutningen af 2005 varetaget lederskabet af arbejdet med en russisk anmodning om støtte til destruktion af konventionel ammunition i Kaliningrad.

Endelig har man fra dansk side været medforlagsstiller til et oprindeligt amerikansk forslag om at afholde et seminar og yde OSCE-støtte til at fremme landenes gennemførelse af FN's sikkerhedsrådsresolution 1540 om ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben.

Danmark indtrådte den 1. januar 2007 i den udvidede trojka, der støtter det nuværende cypriotiske formandskab for Forum for Security Cooperation (FSC), det centrale organ i den militære dimension. Danmark skal varetage FSC-formandskabet i de sidste fire måneder af 2007

7. DEN ØKONOMISKE OG MILJØMÆSSIGE DIMENSION.

Der har i de senere år været sat kræfter ind på også at udvikle den økonomiske og miljømæssige dimension bl.a. med en mere tværdimensionel tilgang. En række nye emner er de senere år også dukket op på dagsordenen.

Det har blandt andet været diskuteret, om OSCE bør spille en rolle omkring energi og forsyningssikkerhed. På initiativ fra det daværende belgiske OSCE-formandskab er overvejelserne foreløbig resulteret i en beslutning på ministerrådsmødet i Bruxelles. Ifølge denne skal man i OSCE fremme en dialog om energisikkerhed med deltagelse af producent-, transit- og forbrugerlande med udgangspunkt i vedtagne G8-principper. Det blev også besluttet at styrke opmærksomheden og fremme en dialog om G8-landenes handlingsplan vedrørende klimaforandringer, ren energi og bæredygtig udvikling.

Som prioritet for sit formandskab valgte Belgien i 2006 at sætte fokus på transport. Transportspørgsmål – herunder betydning for økonomisk udvikling og regional stabilitet – var således det overordnede emne for det årlige Økonomiske Forum (fra 2007 omdøbt til det Økonomiske og Miljømæssige Forum). I opfølgning af forumets anbefalinger blev det på ministerrådsmødet i Bruxelles besluttet at gennemføre en transportdialog i OSCE med særlig fokus på regional udvikling og landlåste landes problemer.

Det spanske formandskab for OSCE i 2007 ønsker at fortsætte bestræbelserne på at give mere vægt til arbejdet inden for den økonomiske og miljømæssige dimension. Man har besluttet sig for at give særlig prioritet til spørgsmål vedrørende udpining af jord, jordforurening og styring af vandressourcer i et sikkerhedsperspektiv. Disse temaer vil præge årets Økonomiske og Miljømæssige Forum.

8. FELTMISSIONERNES VIGTIGE ARBEJDE.

OSCE's 18 feltmissioner er en vigtig praktisk del af organisationens virksomhed. Godt 2/3 af OSCE's budget går til missionerne og omkring 85 % af organisationens ca. 3.500 medarbejdere er beskæftiget i felten. Omfanget af aktiviteter er lige så vidtftavnende som OSCE's sikkerhedsbegreb. De fleste missioner har projekter og rådgivning inden for demokrati og menneskerettigheder, økonomi, god regeringsførelse samt ikke mindst forebyggelse af, bilæggelse af og genopbygning efter konflikter. Missionerne foretager også nyttig, løbende overvågning af udviklingen på disse områder og leverer dermed input til den politiske dialog i Wien.

På *Balkan* (Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Makedonien, Montenegro, Serbien og Kosovo) har OSCE sine største feltmissioner. Menneske- og mindretalsrettigheder, tilbagevenden af flygtninge, forsoning, opbygning af retsstaten, demokratiudvikling, civilsamfund og frie medier er de centrale indsatsområder. Projekterne spænder lige fra polititræning til opbygning af retssystemer baseret på europæiske standarder.

Den største OSCE-mission er i *Kosovo*, hvor OSCE siden 1999 er indgået som en del af FN's overgangsadministration UNMIK med selvstændigt ansvar for demokratisering og institutionsopbygning. OSCE ansvarsområde omfatter bl. a. gennemførelse af valg, støtte til udviklingen af frie medier samt fremme af respekten for menneskerettigheder og herunder rettigheder for personer tilhørende etniske minoriteter. Dertil kommer polititræning på den af OSCE etablerede politiskole i Kosovo.

OSCE vil fortsat spille en væsentlig rolle i Kosovo, også efter at spørgsmålet om regionens fremtidige status er afklaret, hvilket ventes at ske i løbet af foråret/sommeren 2007. OSCE vil derefter være den eneste internationale organisation i Kosovo med en tilstedeværelse i alle kommuner. OSCE får følgelig en vigtig rolle i overvågningen af gennemførelsen af statusaftalen. Derudover ventes OSCE at fortsætte støtten til opbygning af Kosovos demokratiske institutioner og styrkelse af menneskerettigheder, herunder minoritetsrettigheder.

OSCE er til stede i samtlige *centralasiatiske republikker* (Kazakhstan, Usbekistan, Kirgisistan, Tadsjikistan og Turkmenistan), hvor organisationen siden midten af 1990'erne har været engageret i fremme af demokratisering, menneskerettigheder og god regeringsførelse. Med tiden er projektporteføljen også blevet udvidet til mere sikkerhedsorienterede aktiviteter, såsom grænsekontrol og politiprojekter rettet mod at bekæmpe organiseret kriminalitet og terrorisme. Valgobservation udgør fortsat en vigtig opgave. Trods undertiden vanskelige arbejdsforhold er det lykkedes OSCE at opretholde en bred kontakt til civilsamfundet i regionen.

I det sydlige *Kaukasus* (Georgien, Armenien, Azerbajdjan) er OSCE fortsat engageret i håndteringen af de såkaldte frosne konflikter, der i årevis har stillet sig i vejen for en egentlig stabilisering af regionen. I Georgien deltager OSCE aktivt i forsøgene på at løse konflikten i Sydossetien og overvåger i samarbejde med FN løbende situationen i Abkhasien. Organisationen spiller endvidere en central rolle i Minsk-processen, der har til formål at finde en løsning på konflikten mellem Armenien og Azerbajdjan om området Nagorno-Karabakh.

Herudover dækker OSCE i det sydlige Kaukasus det traditionelle brede spektrum af aktiviteter inden for demokratisering, menneskerettigheder og god regeringsførelse. Som i Centralasien er indsatsen i de senere år tillige i stadigt større omfang blevet rettet mod projekter inden for

grænsekontrol, polititræning mv. med henblik på at bekæmpe organiseret kriminalitet og korrupsion. Også her udgør valgobservation fortsat en vigtig opgave.

I *Moldova* forestår OSCE's mission internationale bestræbelser på at finde en forhandlingsløsning i konflikten med udbryderregionen Transnistrien, hvor befolkningens flertal er russisksproget. Denne konflikt har været i hårdknude gennem næsten hele 2006, fortrinsvis på grund af det transnistriske styres umedgørlighed. Imidlertid har man omkring årsskiftet til 2007 set tegn, der kunne give håb om ny fremgang i forhandlingerne. De OSCE-støttede aktiviteter med sigte på at bortskaffe de store mængder af våben og ammunition fra sovjettiden, der er oplagret i Transnistrien, er derimod præget af fortsat stilstand på grund af russisk og transnistrisk modstand.

I *Belarus* har missionen en monitorerende funktion, og man søger samtidig at understøtte den vigtige opbygning af civilsamfundet. OSCE er den eneste internationale organisation med menneskerettigheder som fokus, der er fast repræsenteret i landet. Trods vanskelige arbejdsvilkår, præget af myndighedernes restriktive krav, har OSCE-missionen en bred berøringsflade med NGO'er, partier og myndigheder i Belarus – også sammenlignet med andre organisationer og ambassader, der befinder sig i landet.

I *Ukraine* bistår OSCE's mission myndigheder og civilsamfund med projekter inden for demokratisk, økonomisk og social udvikling. Bistanden omfatter bl.a. støtte til bestræbelserne med at etablere en egentlig retsstat samt udvikling af demokratiske institutioner og beslutningsprocesser. Danmark støtter via sit Naboskabsprogram flere af OSCE's aktiviteter i Ukraine: Et civilsamfundsprogram til fremme af demokratisk udvikling og respekt for menneskerettighederne ; et program til fremme af uafhængige medier samt et program mod menneskehandel.

9. ANDRE TVÆRGÅENDE INDSATSER.

Terrorismebekæmpelse.

Med Danmarks medlemskab af FN's Sikkerhedsråd og formandskab for Sikkerhedsrådets komité for terrorbekæmpelse (CTC) i 2005-6 har man i de seneste år fra dansk side lagt særlig vægt på at styrke samarbejdet mellem CTC og regionale organisationer, herunder OSCE. Hensigten har været at sikre en bedre udnyttelse af organisationernes komparative fordele. OSCE har den styrke, at organisationen er i stand til at agere inden for alle aspekter af terrorisme: lige fra de politiske via konfliktløsning til de tekniske i form af reduktion af risici. OSCE kan med sit kendskab til lokale forhold og sin tilstedeværelse i bl.a. Centralasien, Kaukasus og det vestlige Balkan yde FN direkte assistance med at vurdere hver enkelt medlemslands fremskridt med gennemførelsen af deres internationale forpligtelser til bekæmpelse af terrorisme. CTC har udtrykt særlig interesse for at styrke og fokusere samarbejdet med OSCE om bekæmpelsen af den kriminalitet, som sikrer terroristerne logistisk og finansiell støtte. CTC ønsker også at udnytte OSCE's tilstedeværelse som platform for gennemførelse af de universelle antiterrorinstrumenter og FN's terroriseresolutioner. For at styrke det regionale samarbejde og udnytte organisationens potentiale var Danmark i juli 2006 vært for et seminar arrangeret i samarbejde med OSCE. Emnet var regionale og subregionale organisationers udvikling af kapaciteter inden for terrorismebekæmpelse, herunder bekæmpelse af finansiering og rekruttering. Også spørgsmålet om sikring af menneskerettighederne under bekæmpelsen af terrorisme, som er en dansk mærkesag i OSCE, indgik i seminaret.

Med aktiv støtte fra Danmark er der fortsat gode fremskridt i gennemførelsen af den handlingsplan for terrorismebekæmpelse i OSCE-regi, der blev udarbejdet under dansk ledelse i Bukarest i 2001. Der er siden vedtaget en række beslutninger angående specifikke aspekter af terrorismebekæmpelse, herunder bl.a. en styrket indsats inden for politisamarbejde, grænsesikkerhed, handel med våben og narkotika, containersikkerhed og finansiering af terrorisme.

I tråd hermed vedtog man på ministerrådsmødet i Bruxelles skridt til bekæmpelse af misbrug af tabte og stjålne rejsedokumenter samt til modvirkning af brug af Internettet til terrorformål. Endvidere vedtog ministrene en erklæring om støtte til den internationale indsats mod terrorisme, herunder de universelle antiterrorinstrumenter og FN's sikkerhedsrådsresolutioner.

Bekæmpelse af menneskehandel.

Den finske parlamentariker og tidligere social- og sundhedsminister Eva Biaudet efterfulgte i oktober 2006 østrigeren Helga Konrad i stillingen som særlig OSCE-repræsentant for bekæmpelse af menneskehandel. OSCE har de seneste tre år optrappet indsatsen mod denne svøbe. Den særlige repræsentants hovedopgave er at hjælpe deltagerstaterne, koordinere OSCE's egen indsats, sikre et effektivt samspil mellem regeringer, civilsamfund og internationale organisationer samt skærpe denne kamps offentlige og politiske profil. Med udgangspunkt i en handlingsplan fra 2003 skal hun støtte landene i at udmønte anbefalingerne og bl.a. komme med råd og teknisk assistance på det juridiske område og til politikudvikling.

Menneskehandel i forbindelse med udnyttelse af arbejdskraft og tvangsarbejde var emnet for en OSCE-konference i november 2006. Med udgangspunkt i FN's Konvention om Bekæmpelse af Transnational Organiseret Kriminalitet fokuserede man på lovgivning og mekanismer, der sikrer, at lovovertrædere bliver retsforfulgt, og at ofre modtager den fornødne kompensation og beskyttelse. I overensstemmelse med konferencens anbefalinger vedtog ministrene i Bruxelles en opfordring til medlemsstaterne om en styrket indsats på dette område.

Samarbejdet med Europarådet.

OSCE arbejder tæt sammen med Europarådet på de områder og i de geografiske regioner, hvor begge organisationer er aktive. Hvor Europarådet fastsætter retslige normer, er OSCE især praktisk udførende. Hermed supplerer de to organisationer hinanden vældig godt.

Samordningen af indsatsen drøftes løbende, og der er foreløbig truffet beslutning om styrket samarbejde på følgende fire områder: bekæmpelse af terrorisme, menneskehandel, diskrimination og intolerance samt beskyttelse af mindretal. Samarbejdet foregår også på det praktiske plan. OSCE's Kontor for Demokratiske institutioner og Menneskerettigheder, ODIHR, lægger i vidt omfang Europarådets retlige standarder til grund for sit arbejde, ligesom Europarådets indsats i medlemslandene støtter sig til OSCE's feltmissioner. Sigtet er at undgå unødige overlappning, styrke synergien og dermed sikre den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne.

10. DEN PARLAMENTARISKE FORSAMLING.

Den Parlamentariske Forsamling udfylder en række vigtige funktioner, heriblandt at fremme en interparlamentarisk dialog samt løbende at vurdere deltagerstaternes implementering af OSCE-forpligtelserne. Danmark ønsker at fremme et tæt samarbejde i OSCE mellem regeringsdelen og OSCE's Parlamentariske Forsamling. Det er vigtigt at sikre et godt samspil, hvor den Parlamentariske Forsamling og OSCE's øvrige institutioner supplerer og understøtter hinandens arbejde.

Dette parløb kommer først og fremmest til udtryk gennem den fælles indsats i de mange valgobservationer. Samarbejdet hviler på en samarbejdsaftale fra 1997, som fra OSCE-formandskabets side blev underskrevet af daværende danske udenrigsminister Niels Helveg Petersen. Men også på andre områder understøtter den Parlamentariske Forsamling arbejdet i regeringsdelen, f.eks. i spørgsmålet om menneskerettighedssituationen i Belarus, hvor der fra parlamentarisk side er nedsat en særlig arbejdsgruppe med dansk deltagelse.

Herved slutter redegørelsen.
